

Monumentnummer*: 527925

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 31 oktober 2006
Kadaster deel/nr 82743/80

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Leersum	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leersum	E			1240

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 14 (Middelweg 85). BOERDERIJ SCHEVICHOVEN met SCHAAPSKOOI, HOOIBERG en DUIVENTOREN behorende tot de historische buitenplaats Broekhuizen.

Bij de boerderij ligt een kleine boerentuin.

De geschiedenis van Schevichoven gaat terug naar 26 mei 1394 toen het voor de eerste keer werd beleend aan Johan van Broichusen (Broeckhuysen) als 'twee hoeven lands, veens ende hoefslag, geheiten Schevinhoven'. Het was oorspronkelijk een bisschoppelijk leen. Nadat het goed in verschillende handen is geweest komt het in 1813 in bezit van Jan van Nellesteijn, waarmee het weer gaat behoren tot Broekhuizen.

De boerderij zelf bestaat uit een stenen kamer (jachtkamer) in kern daterend uit de late middeleeuwen verder 16de- en vroeg 17de-eeuws werk, waar in 1911 een herenkamer en een middenlangsdeelschuur aan vast gebouwd zijn. De vrijstaande schuur aan de zuidzijde dateert in oorsprong uit de eerste helft van de 19de eeuw. Beide gebouwen zijn in 1954-1955 gewijzigd, waarbij het voorhuis van de boerderij met een verdieping werd verhoogd en de indeling van de kleine schuur werd vernieuwd. Op het erf ligt tevens een schaapskooi (herbouwd in 1983) en een hooiberg. Schuin voor de boerderij in het weiland staat een rechthoekige duiventoren.

BOERDERIJ: Opmerkelijk is de jachtkamer in Hollandse renaissancestijl opgetrokken van handvorm baksteen en siermetselwerk (muizentandlijst). Deze staat op een rechthoekige plattegrond en is opgebouwd uit een overwelfde kelder, een vrij hooggelegen bel-etage en een zolder tussen trapgevels en onder een met gesmoorde pannen gedekt, steil zadeldak. Aan de noordwestgevel is via een dubbel trapbordes de omlijste toegangsdeur bekroond door een architraaf en zandstenen fronton met wapensteen. Daarboven een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

sluitsteen van een gebeeldhouwd kopje. Oorspronkelijk was de kelder ook van buiten toegankelijk via een luik in het bordes. De bel-etage is via het bordes aan de noordzijde te bereiken en van binnen uit via een trap. De gevels worden ingedeeld met bol- en kruiskozijnen met halve luiken en onder segmentbogen. Tegen de achtergevel een gemak onder een lessenaarsdak.

De kelder heeft een tongewelf met steekkapjes en bevat stenen pekelpakken. De schouw op de bel-etage die nu tegenover de toegang zit was vóór 1954 tegen de oostgevel gesitueerd. De ruimte wordt overspannen met een samengestelde balklaag met consoles. Zij hebben een 16de-eeuws peerkraalprofiel, maar lijken later te zijn toegevoegd. De zolder heeft een dubbel dekbalkjuk met makelaar en nokgording. De eikenhouten jukken zijn samengesteld uit twee gespiegelde krommers die uit één balk gezaagd zijn. De rondhouten spoortjes zijn bij een restauratie aangebracht.

Het voorhuis uit 1911 is wit gepleisterd en bestond oorspronkelijk uit één bouwlaag onder een met rode pannen gedekt zadeldak. In 1954-55 is het pand met een bouwlaag verhoogd. De gevels zijn ingedeeld met meerruits vensters; op de begane grond voorzien van luiken.

De eveneens wit gepleisterde schuur uit 1911 bestaat uit een bouwlaag onder een met riet gedekt zadeldak. In de gevels gietijzeren ronde stalvensters; in de achtergevel twee hoge, getoogde deeldeuren. De constructie is opgebouwd uit grenenhouten ankerbalkgebinten met dekbalkjuk en A-spant. De hoge zijmuren en de relatieve lage ankerbalk zorgen voor een hoge opslagruimte. De balken zijn genummerd met gehakte merken, waarbij het verschil tussen links en rechts uit lange en korte streepjes bestaat.

Op het erf tevens een SCHAAPSKOOI en een HOOIBERG van 5 roeden. De schaapskooi met afgeschuinde hoeken heeft een bakstenen plint en gepotdekselde houten wanden onder een afgewolfd rieten zadeldak. Boven de hoge vleugel deuren is de kap opgelicht en in het midden van het dakschild bevindt zich een pannenschild.

Voor de boerderij staat een uit groot formaat handvorm baksteen opgetrokken DUIVENTOREN van drie bouwlagen op vierkante grondslag en onder een met rode pannen belegd, steil zadeldak. De invlieggaten zitten in de geveltop; verder vlechtwerk. Aan één kant van de toren bevindt zich een opgeklampte toegangsdeur. De duiventoren dateert uit de 17de eeuw.

Waardering

De BOERDERIJ SCHEVICHOVEN met SCHAAPSKOOI, HOOIBERG en DUIVENTOREN is van belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de typologische waarde als onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de ruimtelijke, historische en functionele samenhang met de buitenplaats Broekhuizen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument